

สังขยานามนาม

เอกุนสตํ	๙๙
สตํ	๑๐๐
สทสฺสํ	๑,๐๐๐
ทสทสฺสํ	๑๐,๐๐๐
สตสทสฺสํ, ลกฺข	๑๐๐,๐๐๐
ทสสตสทสฺสํ	๑,๐๐๐,๐๐๐
โกฏฺฐิ (รตฺตติ)	

ทดสอบแจก เอกุนสต, สต, สทสฺส, ทสทสฺส, สตสทสฺส,
ทสสตสทสฺส

แจกแบบ อ การ์นต์ ใน นปุงสกลิงค์ (กุล)

วิภัตติ	เอก.	พหู
ป.	สตํ	สตานิ
ท.	สตํ	สตานิ
ต.	สเตน	สเตหิ สเตภิ
จ.	สตสฺส สตาย สตตฺถํ	สตานํ
ปญ.	สตสฺมา สตมฺหา สตา	สเตหิ สเตภิ
ฉ.	สตสฺส	สตานํ
ส.	สตสฺมี สตมฺหิ สเต	สเตสุ
อา.	สต	สตานิ

ทดสอบการแปลบาลี

๑. จตุราสีติยา อีสินี อสุสมesu โจรานัน ติณิ สตานิ ฯ
๒. โลกานัน อคคสส สตุถุ ธมมํ สุนนุตานัน มนุสสถานัน ปลจ โภกฺกโย ฯ

การต่อ อุตฺตร และ อธิก

๑. อุตฺตร แปลว่า เกิน, กว่่าขึ้นไป, กว่่า

วิธีใช้ ใช้ต่อสังขยาคุณนาม (เอก-อฏฺจนวฺติ) กับ สังขยานามนาม (เอกฺจนสตํ สตํ สหสฺสํ ทสสหสฺสํ สตสหสฺสํ ทสสตสหสฺสํ โภกฺก)

(เรียงสังขยาจำนวนน้อยไว้หน้า จำนวนมากไว้หลัง)

ถ้าศัพท์หน้า อุตฺตร ลงท้ายด้วย อ อา อุ อู ให้ลบ อ อา อุ อู เสีย

๑๕๕ แยกเป็น ปลจปฺลณาส+อุตฺตร+สตํ

ปลจปฺลณาสุตฺตรสตํ

๒,๐๕๐ แยกเป็น ปลณาส + อุตฺตร + ทฺวิสหสฺสํ (ทฺวิสหสฺसानิ)

ปลณาสุตฺตรทฺวิสหสฺสํ

ถ้าศัพท์หน้า อุตฺตร ลงท้ายด้วย อิ อี ให้แปลง อิ, อี เป็น ย

๑๒๐ แยกเป็น วิสติ + อุตฺตร + สตํ

วีสตฺยุตฺตรสตํ

๑,๐๖๐ แยกเป็น สฏฺฐี + อุตฺตร + สหสฺสํ

สฏฺฐยุตฺตรสหสฺสํ

สรุป เมื่อหลักหน่วยหรือหลักสิบ จะไปต่อกับหลักร้อย หลักพัน หลักหมื่น หลักแสน หลักล้าน หลักโภกฺก ใช้ อุตฺตร คั่นในระหว่าง

๒. อธิก แปลว่า ยิ่ง

วิธีใช้ ใช้ต่อสังขยานามนาม กับ สังขยานามนาม (เอกุณสตํ สตํ สหสฺสํ ทสสทสฺสํ สตสทสฺสํ(ลกขํ), ทสสตสทสฺสํ โภคฺคิ)

๓,๒๐๐ แยกเป็น ทวิสตํ + อธิก + ติสทสฺสํ

ทวิสตาธิกติสทสฺสํ

๒๓,๐๐๐ แยกเป็น ติสทสฺสํ + อธิก + ทวิทสทสทสฺสํ

ติสทสฺสตาธิกทวิทสทสทสฺสํ

อ.หมื่นสองอันยิ่งด้วยพันสาม

๓. การผสมระหว่าง อธิก และ อุตฺตร

สังขยาจำนวนพันขึ้นไป มีจำนวนร้อย และ จำนวน ๑๐ เป็นเศษ ฟังแยกจำนวนออก แล้วใช้ อุตฺตร และ อธิก ไปเชื่อมให้ถูกต้อง

ตัวอย่าง ๑,๒๕๐ แยกเป็น ปญฺญาส + อุตฺตร + ทวิสต + อธิก + สหสฺสํ = ปญฺญาสอุตฺตรทวิสตาธิกสทสฺสํ

๑,๒๓๔ แยกเป็น จตฺตตฺตีส + อุตฺตร + ทวิสต + อธิก + สหสฺสํ

= จตฺตตฺตีสอุตฺตรทวิสตาธิกสทสฺสํ

๖,๓๗๕ แยกเป็น ปญฺจสตฺตติ + อุตฺตร + ติสต + อธิก +

ฉสทสฺसानิ = ปญฺจสตฺตตฺยุตฺตรติสตาธิกฉสทสฺसानิ

๔. การผสมระหว่าง นามนาม และ อธิก และ อุตฺตร

ก. ต่อแบบใ้สนามนามหลังสังขยาคุณทุกศัพท์

ตัวอย่าง บุรุษ ๑,๗๘๙ คน แยกเป็น เอกุณนวุติ + ปุริส + อุตฺตร + สตฺต + ปุริส + สต + อธิก + ปุริส + สหสฺสํ = เอกุณนวุติปุริสอุตฺตรสตฺต ปุริสสตาธิกปุริสสหสฺสํ

นาง ๑,๒๕๐ คน แยกเป็น ปญฺญาส + นารี + อุตฺตร + เทว + นารี + สต + อธิก + นารี + สหสฺสํ

= ปญฺญาสนารุอุตฺตรเทวนารีสตาธิกนารีสหสฺสํ

ข. ต่อแบบใ้สนามนามที่จะนับมา ๒ ศัพท์ คือ (๑) ใ้ระหว่างสังขยาคุณ กับ อุตฺตร และ (๒) ใ้ระหว่างสังขยาคุณกับสังขยานามนาม

สามเณร ๑๑,๐๑๑ รูป แยกเป็น เอกาทส + สามเณร + อุตฺตร + สหสฺส + อธิก + สามเณร + ทสสหสฺสํ = เอกาทสสามเณรุอุตฺตรสหสฺสตาธิกสามเณรทสสหสฺสํ

ค. ต่อแบบแยกวิภัติทุกตัว

บุรุษ ๑,๑๒๓ แยกเป็น เตวีส + ปุริส + อุตฺตร + ปุริส + สต + อธิก + ปุริส + สหสฺสํ = เตวีสาย ปุริเสหิ อุตฺตรํ ปุริสํ สเตน อธิกํ ปุริสํ สหสฺสํ ฯ

ต่อแบบบอกศักราชอีก นักเรียนศึกษาเพิ่มเติม

พ.ศ. ๒๕๓๕ แยกเป็น ปญฺจตฺตีส + อุตฺตร + ปญฺจสต + อธิก + เทวสํวจฺจรสหสฺसानิ =

ปญฺจตฺตีสุตฺตรปญฺจสตาธิกานิ เทวสํวจฺจรสหสฺसानิ

พ.ศ. ๒๕๖๔ แยกเป็น จตุสฎฺฐี + อุตฺตร + ปญฺจสต + อธิก +

เทวสัจจรสหสฺตานี =

จตุสฏฺฐยุดฺตฺรปฺลยจสฺตาทิกานี เทวสัจจรสหสฺตานี

ปัญหาท้ายบท

อ.นางวิสาขา ผู้มีรูปงาม ผู้ถวายอยู่ (เทนุตี) ซึ่งโกฏฺฐิ ท. ๓ แห่ง
ทรรพฺย ท. ๕๙ ในมือ ของภิกษุหนุ่มและสามเณร ท. ๖๙ ๑

อ.หมุ ท. ๓๓ ตัวดูร้าย ต่อเสื่อ ท. (พยคฺฆม-ปฺง) ๗๖ ตัวเป็นที่พึง
แห่งซ้าง ท. ๙๗ ในป่า อันใหญ่ ใกล้อาศรม (อสุสม-ปฺง) ของฤๅษี ท. ๘๙
ผู้มีอายุ ๑

อ.ลิง ท. ๔ บนกิ่ง ท. ๔๓ แห่งต้นไม้ ท. ๕๙ อันสูงกว่าภูเขา ท. ๑๖
ในเมืองราชคฤห์ แห่งพระราชฯ พระนามว่าพิมพิสาร ๑

อ.กอง (ราสี-นปฺง) แห่งข้าวเปลือก ท. ๗๖ ในฉาง (โกฏฺฐจ-นปฺง)
ของคฤหบดี (คหปฺตี) คนหนึ่ง ผู้ทำอยู่ (กโรนฺต) ซึ่งการงาน ท. ๔
ในนา ของตน กับ ด้วยชาวนา ท. ๔๘ ผู้ขยัน ๑

อ.กฺฎฺฐิ ท. ๔ (กฺฎฺฐิ-อิต) ของภิกษุ ท. ๘๔ ผู้มีพวกพ้อง ผู้อยู่อยู่
(วสนฺต) ในถ้ำ ท. ๓๙ อันลึกกว่า (คฺมภีรฺตร) กว่าหลุม ท. ๖๕ ใกล้
ปราสาท

(ปาสาท-ปฺง) ของเศรษฐี ชื่อว่าอนาถบิณฑิกะ ผู้ทำอยู่ (กโรนฺต) ซึ่งวิหาร
ท. (วิหาร-ปฺง) ๓ แก่พระศาสดา ผู้เลิศแห่งพรหม ท. ๑๖ ในสวรรค์ (สคฺค-
ปฺง) ชื่อว่าดาวดึงส์ (ดาวตีส) ของเทวดาผู้พระราชฯ พระนามว่าสักกะ
ผู้เป็นจอมแห่งเทพ (เทวินฺท) แห่งแสน ท. ๔ แห่งเทวดา ท. ๕๘ ผู้มี
ปัญญา ๑

อ.พัน ท. ๔ แห่งทหาร ท. ผู้รบอยู่ (ยุชฌนุต) กับ ด้วยศัตร์ ท. ๙๓
ในสงคราม ๑ ๑

อ.ล้าน ท. ๓ แห่งโกคะ ท. ๑๑ ของกฤษมพี ท. ๔๙ ผู้อยู่อยู่ (วสนุต)
ในหมู่บ้าน ท. ๑๗ ของคนขัดสน ท. ๖๙ ผู้ถึงแล้วซึ่งยาก(ทุกคต) ๑

อ.พระราช ท. ๔ ผู้กล้าหาญกว่า กวาร์้อย แห่งโจร ท. ผู้อยู่อยู่
(วสนุต)

ในดง ไกลหมู่บ้าน ของคนจันทาล ท. ๕๙ ๑

อ.โกฏี ท. ๔ แห่งชาวเมือง ท. (นาคร) ๔๙ ผู้ขยันในนา ท. ๓๒ ๑

อ.ร้อย ท. ๕ แห่งโจร ท. ผู้อยู่อยู่(วสนุต) ในดง(อฏวี-อิต)
แห่งหนึ่ง ไกลอาศรม(อสฺสม)แห่งถาษี ท. ๗๕ ๑

อ.แสน ท. ๓ แห่งพรหม ท. ๑๖ ผู้มีคุณ ในแสน แห่งเทวดา ท.
๕๘ ผู้มีปัญญา ๑

อ.หญิง ท. ๔๙ ผู้เป็นบริวาร(ปริวาร) ของนางวิสาขา
ผู้เป็นโสดาบัน(โสดาปนฺน) ผู้เลิศ กว่าอุปาสิกา ท. ๕๒ ในศาสนา(ศาสน)
ของพระศาสดา ผู้เจริญที่สุด กว่าครู ท. ๘๗ ๑

อ.ภิกษุหนุ่มและสามเณร ท. ผู้เลื่อมใสแล้ว(ปสนฺน)
ในพระผู้มีพระภาคของสาวก ท. ๘๔ ผู้มีปัญญา กว่าเศรษฐี ท. ๑๗ ๑

อ.หมู่บ้าน ท. ๔ ของคนจันทาล ท. ๙๕ ผู้ข่อยอยู่ (ยาจนุต)
ซึ่งแก้วมณี ท. ๓๘ ในเมือง แห่งหนึ่งของพระราช ท. ๓๙
ผู้ตั้งอยู่ในธรรม ของพระศาสดา ผู้เที่ยวไปอยู่(จรนุต) ในเรือน ของ
คฤหบดี ท. ๖๖ (คหปติ-ปฺง) ๑

อ.พັນ ท. ๔ แห่งพรหม ท. ๕๕ ผู้อยู่อาศัย(วสันต) ในวิมาน(วิมาน-
นปung) แห่งเทวดาผู้พระราชา พระนามว่าสักกะ ผู้เป็นใหญ่ (อิสสร) ในเท
วโลก ท. ๑๔ ๖